C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr.21rji-219/25 Judecătoria Orhei, sediul Central
Judecător Veaceslav Caragia

D E C I Z I E
În numele Legii

29 iulie 2025 mun. Bălți

Colegiul penal al Curţii de Apel Nord
Având în componenţa sa:
Preşedintele completului de judecată, judecător Ion Talpa
Judecătorii Ecaterina Arseni, Cristina Prisacari

a judecat în ședință publică, fără participarea părților, recursul avocatului Uncu Natalia în interesele condamnatului Ceban Iurie declarat împotriva încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 22 ianuarie 2025, prin care s-a respins cererea condamnatului Ceban Iurie privind liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen în temeiul prevederilor art. 91 Cod Penal

Pentru a se expune pe marginea recursului declarat, Colegiul penal, -

C O N S T A T Ă:

La data de 25.11.2024, în adresa Judecătoriei Orhei, sediul Central a parvenit cererea condamnatului Ceban Iurie ***** privind liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen în temeiul art. 91 Cod penal.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 22 ianuarie 2025, s-a respins ca neîntemeiată cererea condamnatului Ceban Iurie *****, deţinut în Instituţia Penitenciară nr. 18-Brăneşti, privind eliberarea condiţionată înainte de termen, înaintată în temeiul art. 91 din Codul penal.

Încheierea în cauză a fost contestată cu recurs de către avocatul Uncu Natalia în interesele condamnatului Ceban Iurie, prin care solicită admiterea recursului, casarea încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 22.01.2025, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admisă cererea cu privire la liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen înaintată de condamnatul Ceban Iurie.

În susținerea cerințelor recursului, invocă că consideră încheierea neîntemeiată, din următoarele argumente motive:

- Cu referire la prevederile art. 91 CP RM, consideră, că instanţa de judecată nu a luat în consideraţie de comportarea condamnatului Ceban Iurie care în timpul executării pedepsei, a executat efectiv cel puţin de 1/3 din termenul de pedeapsă, comisia penitenciarului neîntemeiat i-a respins cererea cu privire la liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen.

- Condamnatul este angajat în deservirea gospodărească, nu dispune de sancţiuni disciplinare, comportamentul pe parcursul detenţiei sale este pozitiv.

- Nu a reuşit să execute toate programele puse în faţa sa, deoarece a fost implicat în lucru şi nu a avut timp, iar dacă participa la lecţii era atenţionat că va fi eliberat de la lucru, respectiv nu a avut posibilitatea de a le finisa.

Potrivit prevederilor art. 447 alin. (1) Cod procedură penală, *recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezenţa părţilor la proces.*

Respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului şi a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței, însă până la data examinării recursului declarat de avocat, părțile nu au depus referință asupra recursului declarat.

Colegiul penal, verificând legalitatea şi temeinicia încheierii atacate în baza materialelor dosarului, precum şi motivelor invocate, consideră recursul declarat ca fiind nefondat, urmând a fi respins, din următoarele motive.

Conform art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod de Procedură Penală, *judecând recursul, instanţa respinge recursul, dacă recursul este nefondat.*

În conformitate cu prevederile art. 91 al. (1) Cod penal RM, *persoanei care execută pedeapsa cu închisoare i se poate aplica liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen dacă a realizat programul individual de executare a pedepsei, a reparat integral daunele cauzate de infracțiunea pentru care a fost condamnată, cu excepția cazului cînd dovedeşte că nu a avut nici o posibiltate să le îndeplinească şi dacă se constată că corectarea ei este posibilă fără executarea deplină a pedepsei.*

Totodată, Colegiul penal ține să menționeze că art. 91 Cod penal nu este o normă imperativă. Reieșind din prevederile respectivului articol, instanța poate, dar nu este obligată, de a aplica liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen condamnaților care întrunesc toate condițiile indicate la această normă, aceasta fiind doar în cazul în care consideră că corectarea condamnatului va fi posibilă și fără executarea deplină a pedepsei.

Potrivit materialelor cauzei, în speță, s-a constatat că prin sentința Judecătoriei Bălţi, sediul Central din 09.07.2021, Iurii Ceban a fost recunoscut vinovat de comiterea infracţiunii prevăzute de art. 201/1 alin. (1) lit. b), art. 155, art. 360 alin. (2) Cod penal, cu aplicarea unei pedepse, prin prisma art. 84 Cod penal, de 3 ani 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Prin decizia Curţii de Apel Bălţi din 28.06.2022 a fost menţinută, fără modificări, sentinţa Judecătoriei Bălţi, sediul Central din 09.07.2021.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 21.10.2023, a fost admisă plîngerea condamnatului Iurii Ceban împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale. S-a constatat faptul că, condamnatul Iurii Ceban, a fost deţinut în perioada 04.01.2023 - 07.08.2023, pe parcursul a 215 zile în Penitenciarul nr. 11 - Bălţi, în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului si a libertăţilor fundamentale. S-a redus pedeapsa condamnatului Iurii Ceban, pentru perioada totală de 215 zile, în care s-a aflat în detenţie în Penitenciarul nr. 11 - Bălţi, cu calcularea a 2 zile de reduceri pentru 10 zile de detenţie. Termenul pedepsei definitive stabilite lui Iurii Ceban, s-a redus cu 42 (patruzeci şi două) zile.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei sediul Central din 07 august 2024 s-a admis parţial plângerea condamnatului Ceban Iurie ***** declarată împotriva administraţiei instituţiei penitenciare, Penitenciarul nr.18 Brăneşti, cu privire la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale. S-a constatat faptul că, condamnatul Ceban Iurie *****, a fost deţinut în Penitenciarul nr.18 Brăneşti, perioada continuă de la 18.04.2023 până în prezent 07.08.2024, pe o perioadă totală de 366 (trei sute şaizeci şi şase) zile, în condiţii contrare prevederilor art. 3 din CEDO. Termenul menţionat s-a rotunjit până la 370 (trei sute şaptezeci) zile în favoarea condamnatului Ceban Iurie *****. În condiţiile art. 473/4 alin. (4) din Codul de procedură penală, s-a redus pedeapsa condamnatului Ceban Iurie *****, cu 37 (treizeci şi şapte) zile, pentru perioada de 370 zile, în care condamnatul s-a aflat în detenţie în Penitenciarul nr.18 Brăneşti, în condiţii contrare prevederilor art.3 din CEDO. În rest, plângerea condamnatului Ceban Iurie ***** s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Potrivit extrasului din procesul-verbal nr.28 al Comisiei penitenciarului nr.18 - Brăneşti din 27.11.2024, s-a refuzat în înaintarea materialelor în instanţa de judecată pentru examinarea posibilităţii aplicării prevederilor art. 91 CP RM în privinţa condamnatului Ceban Iurie *****, pe motivul că resocializarea în societate este prematură.

Conform Raportului de evaluare condamnatului Ceban Iurie ***** din 27.11.2024, acesta nu a realizat toate activităţile planificate, mai exact din 10 activităţi planificate, 7 programe au fost realizate, şi 3 - nerealizate, începutul

termenului din 03.01.2023, iar sfîrşitul termenului - 07.05.2025. La fel, factorii criminogeni prevalează faţă de factorii protective, 7 la 3.

Conform certificatului pentru sancţiuni şi stimulări a condamnatului Ceban Iurie ***** din data de 25.11.2024, acestuia nu i-au fost aplicate sancţiuni disciplinare, şi i-a fost aplicată o stimulare.

Potrivit certificatului cu privire la existenţa prejudiciliului cauzat prin infracţiune, careva datorii deja nu mai sunt.

Totodată, Colegiul penal ține să menționeze că art. 91 Cod penal nu este o normă imperativă. Reieșind din prevederile respectivului articol, instanța poate, dar nu este obligată, de a aplica liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen condamnaților, care întrunesc toate condițiile indicate la această normă, aceasta fiind doar în cazul în care consideră că corectarea condamnatului va fi posibilă și fără executarea deplină a pedepsei.

Colegiul penal, cu titlu de precizare, menționează că pentru aplicarea prevederilor art. 91 Cod penal RM, urmează a fi întrunite trei condiții, și anume: de către condamnat să fie realizat programul individual de executare a pedepsei, să fie reparate integral daunele cauzate prin infracțiune pentru care a fost condamnat după posibilitate și să se constate că corectarea condamnatului este posibilă fără executarea deplină a pedepsei.

Colegiul constată că judecătorul de instrucție, la examinarea cererii, a respectat normele procesuale şi a verificat complet şi în mod obiectiv circumstanţele cauzei, concluzia instanţei privind respingerea cererii privind liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen a condamnatului Ceban Iurie, fiind emisă în baza studierii datelor referitoare la persoana condamnatului, la comportamentul lui pe tot parcursul perioadei de executare a pedepsei cu închisoarea.

Materialele cauzei prezentate instanței de recurs pentru verificarea legalității și temeiniciei încheierii contestate denotă faptul că condamnatul Ceban Iurie nu este la prima comitere a infracţiunii, acesta a fost anterior judecat prin sentinţa Judecătoriei Bălţi din 22.11.2007 în baza art. 145 alin. (3) lit. f), h) CP RM la pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 23 ani 6 luni, în baza art.85 CP RM, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă pe un termen de 24 ani închisoare.

Astfel, conform materialelor cauzei se constată că, liberarea condiţionată a condamnatului Ceban Iurie *****, înainte de termen este prematură, pe motiv că acesta a comis multiple infracţiuni, atât anterior fiind judecat, cât şi în prezent ispăşeşte pedeapsa, prin aplicarea art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracţiuni, prin cumul partial al pedepselor aplicate, pentru comiterea infracţiunilor prevăzute de prevederile art.201/1 alin. (1) lit. b) Cod penal, art.155 Cod penal, şi art.360 alin. (2) Cod penal.

Pe cale de consecință, este neîntemeiat argumentul recurentului privind dezacordul cu încheierea instanței, dat fiind că încheierea instanței este bazată pe cercetarea completă şi obiectivă a circumstanţelor invocate, este motivată şi nu este contrară legii.

Colegiul penal atestă că judecătorul de instrucție corect a ajuns la concluzia, că faţă de condamnatul Iurie Ceban nu poate fi aplicată liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen, în condiţiile art. 91 CP al RM, inclusiv și din cauza că termenul executat este unul ineficient, astfel, la această etapă, just a considerat că corectarea şi reeducarea condamnatului este irealizabilă, urmând condamnatul să execute şi în continuare pedeapsa stabilită prin hotărîrea judecătorească definitivă şi irevocabilă, iar decizia comisiei Penitenciarului nr.18 Brăneşti din 27.11.2024, de a refuza cererea condamnatului Ceban Iurie, privind aplicarea prevederilor art.91 CP, pe motivul că resocializarea în societate este prematură, instanţa considerând că este legală şi întemeiată.

Nu pot fi reținute nici afirmațiile invocate invocate în recurs, precum că instanţa de judecată nu a luat în consideraţie comportarea condamnatului care a executat efectiv cel puţin de 1/3 din termenul de pedeapsă, comisia penitenciarului neîntemeiat i-a respins cererea cu privire la liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen, că condamnatul este angajat în deservirea gospodărească, nu dispune de sancţiuni disciplinare, comportamentul pe parcursul detenţiei sale este pozitiv, nu a reuşit să execute toate programele puse în faţa sa, deoarece a fost implicat în lucru şi nu a avut timp, iar dacă participa la lecţii era atenţionat că va fi eliberat de la lucru, respectiv nu a avut posibilitatea de a le finisa, deoarece sunt expuse în apărarea condamnatului, totodată nu constituie temei de aplicare în privința lui Ceban Iurie a prevederilor art. 91 CP RM și termenul real executat nu este proporţional în raport cu gravitatea faptei comise, iar liberarea condamnatului de pedeapsă înainte de termen nu va fi o măsură echitabilă în raport cu fapta comisă, consecinţele infracţiunii şi cu necesitatea corectării depline a condamnatului.

Reieşind din cele stabilite, Colegiul penal consideră că instanţa just a concluzionat referitor la respingerea cererii privind aplicarea în privința condamnatului Ceban Iurie a prevederilor art. 91 Cod penal RM, astfel, încheierea adoptată de judecătorul de instrucţie, ca fiind legală şi întemeiată, urmează a fi menţinută.

În baza celor expuse și conducându-se de prevederile art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Nord,-

D E C I D E :

Recursul avocatului Uncu Natalia în interesele condamnatului Ceban Iurie declarat împotriva încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 22 ianuarie 2025, prin care s-a respins cererea condamnatului Ceban Iurie privind liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen în temeiul prevederilor art. 91 Cod Penal, se respinge ca nefondat, încheiere care se menține fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului, judecător: Ion Talpa

Judecători: Ecaterina Arseni

Cristina Prisacari